

въ Свищовъ, Тетевенъ и по Монастиритѣ, отишълъ пакъ въ Враца, но и тамъ не можилъ пакъ да се задържи спорядъ буйствата и жестокоститѣ на Кърджалийтѣ. Той е былъ принуденъ слѣдователно срѣдъ зима да избѣга пакъ отъ Враца, преоблѣченъ въ турски дрѣхи, и като единъ простъ сюрюджія на турската поща. Отъ Враца той отишълъ въ Плевенъ, но наскоро и отъ тамъ е избѣгалъ и е отишълъ въ Никополь, дѣто тоже не е можалъ да се задържи; понеже отъ врѣдъ е былъ преслѣдванъ, и въ 1799 година едвамъ е сполучилъ да премини замрзвалія Дунавъ и да отиди въ Влашко, твърдо рѣшенъ да не се заврѣща вече въ Българія. Въ 1806 год., той е напечаталъ за първи пѣтъ една българскâ книгâ въ Римникъ подъ названіе: „Недѣлникъ“, или Кириакодроміонъ (тжлкуванъе на недѣлнитѣ Евангелія). Тая за първи пѣтъ напечатана българска книга е произвелâ, въ онія тежки и мрачни времена за Българитѣ едно, ако и до нѣйдѣ, най-спасително и благотворно стресванъе и събужданъе на духомъ дълбоко заспалитѣ наши съотечественници. — Епископъ Софроній е вдъхналъ при това у много, по него време живущи Българи въ Влашко, преимущественно въ Букурещъ, една силнâ и пламеннâ любовь къмъ Отечеството; той се е най сетнѣ поминълъ въ Букурещъ въ 1816 година. Първитѣ слѣдователно и най-главнитѣ двигатели и поборници за освобождението ни отъ духовното робство на грѣцкитѣ Патрици и Владици сж: 1) Отецъ Паисій и 2) Епископъ Софроній. Тѣ положилахъ основатâ или краегжлнѣж каменъ на духовната борба на Българитѣ съ грѣцкото духовенство; или на тѣй въобще називаемія „Черковнѣя въпросъ.“ Но цѣльта на тѣе велики наши и пламенни Патріоти не бѣше да се освободи Българія отъ управителната власть на грѣцкото духовенство, както по-отсетнѣ се тжлкуваше „Черковнѣя въпросъ,“ а да се предупреди и да се спрѣ сливанъето на българската народность съ грѣцката. — Тѣ сжзнали вижда се основателно стремленіето и завѣтнатâ идѣж на Гърцитѣ: „да слѣзатъ българскатâ народность съ грѣцкатâ.“ —